

Avtokorelacijska funkcija (Avtor: Martin Horvat, november 2005)

■ Preambula

```
In[173]:=
  Off[General::spell1];
```

■ Uvod

Kratek sestavek je posvečen predstavitvi izračunu avtokorelacijske funkcije za vzorec velikosti N za nek signal $\{x_n: n=0, \dots, N-1\}$ in vplivu periodičnosti signala na njo. Za nek splošen signal tipično privzamemo naslednjo obliko korelacijske funkcije:

$$C(n) = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} x_k x_{k+n}, \quad (1)$$

kjer zmoremo privzeti periodičnost signala $x_{n+N} = x_n$. Definicijo korelacije implementiramo s FFT kot:

```
In[174]:=
  Clear[Corr];

  Corr[seznam_] := InverseFourier[
    Abs[Fourier[seznam, FourierParameters -> {1, -1}]]^2,
    FourierParameters -> {1, -1}] / Length[seznam];
```

in v tem primeru imamo časovno zahtevnost izračuna $O(N \log(N))$. V primeru, da je signal slabo koreliran, korelacija $C(n)$ (1) relaksira h kvadratu povprečnega signala $\langle x \rangle^2$, kjer je

$$\langle x \rangle = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} x_k.$$

Tukaj je zanimov predvsem hitrost relaksacije (upada) korelacije in zato uporabljamo reskalirano obliko avtokorelacije:

$$C'(n) = \frac{C(n) - \langle x \rangle^2}{C(0) - \langle x \rangle^2}, \quad (2)$$

V imenovalcu izraza (2) lahko prepoznamo standardno deviacijo signala:

$$\sigma^2 = C(0) - \langle x \rangle^2 = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} (x_k - \langle x \rangle)^2, \quad (3)$$

```
In[176]:=
  Clear[CorrDecaying]
  CorrDecaying[seznam_] := Module[{m, A, mean, sigma2},
    m = Fourier[seznam, FourierParameters -> {1, -1}];
    mean = m[[1]] / Length[seznam]; m[[1]] = 0;
    A = InverseFourier[Abs[m]^2, FourierParameters -> {1, -1}] / Length[seznam];
    sigma2 = A[[1]];
    {mean, sigma2, A / sigma2}
  ];
```

Definicija (1) privzame periodičnost signala s periodo enako velikosti vzorca N . Ta se morda v primeru periodičnih signalov se neujema s periodo signala rec-

imo m , torej m ne deli N . In torej pri periodičnosti ali počasno padajoci (avto)korelaciji podatkov lahko v definiciji (1) lahko naredimo precejšnjo napako. Zato pa v tem primerih uporabimo definicijo korelacije, ki je "fizikalno" pravilna in nima stranskih efektov ob potencialni periodičnosti podatkov:

$$C(n) = \frac{1}{N-n} \sum_{k=0}^{N-n-1} x_k x_{k+n},$$

Za izračun $C(n)$ za vrednosti indeksa $n = 0, \dots, L-1$ je časovna zahtevnost te metode $O(L \cdot N)$,

```
In[178]:=
Clear[CorrSlow];
CorrSlow[seznam_, len_] := Table[
  Sum[seznam[[n+k]] seznam[[n]], {n, 1, Length[seznam] - k}] / (Length[seznam] - k),
  {k, 0, len}];
```

vendar se da tudi pospesiti s FFT, vendar z enim trikom. Uvedimo nov nabor -- vektor y velikosti $2N$, ki je periodično zaključen:

$$y_n = x_n \text{ za } n = 0, \dots, N-1, \quad y_{n+N} = 0 \text{ za } n = 0, \dots, N-1 \text{ in } y_{n+2N} = y_n$$

in potem se lahko avto-korelacija napise kot:

$$C(n) = \frac{1}{N-n} \sum_{k=0}^{2N-1} y_k y_{k+n}, \quad n = 0, \dots, N-1$$

kar se pa lahko seveda izračuna z FFT kot:

```
In[233]:=
Clear[CorrFast, seznam];
CorrFast[seznam_] := Module[{y},
  y = Take[InverseFourier[
    Abs[Fourier[Join[seznam, Table[0, {Length[seznam]}]]],
    FourierParameters -> {1, -1}]]^2, FourierParameters -> {1, -1}
  ],
  Length[seznam]];
Table[y[[i]] / (Length[seznam] - i + 1), {i, Length[seznam]}]
];
```

Casovna zahtevnost teh izračunov je $O(2N \log(2N))$, torej za neke tipične vrednosti L je to boljša možnost.

■ Rutine za pomoč pri prikazu podatkov

```
In[182]:=
<< Graphics`Graphics`
```

```

In[183]:=
Clear[MyListPlot, MyLogListPlot, MyListPlotWithDots, ShowDataGraphs1];

MyListPlot[l_List, xlabel_, ylabel_, title_, options_] := Module[{},

  ListPlot[l,
    PlotRange → All,
    DisplayFunction → Identity,
    AxesLabel → {xlabel, ylabel},
    PlotLabel → title,
    ImageSize → 400,
    TextStyle → {FontFamily → "Times", FontSize → 10},
    options]
]

MyLogListPlot[l_List, xlabel_, ylabel_, title_, options_] := Module[{},

  LogListPlot[l,
    PlotRange → All,
    DisplayFunction → Identity,
    AxesLabel → {xlabel, ylabel},
    PlotLabel → title,
    ImageSize → 400,
    TextStyle → {FontFamily → "Times", FontSize → 10},
    options]
]

MyListPlotWithDots[l_List, xlabel_, ylabel_, title_] := Module[{},

  Show[
    MyListPlot[l, xlabel, ylabel, title, PlotJoined → True],
    MyListPlot[l, xlabel, ylabel, title, PlotStyle → PointSize[0.02]]
  ]
]

ShowDataGraphs1[seznam_, corr_] := Show[
  GraphicsArray[
    {MyListPlot[seznam, "n", "xn", "Signal", PlotJoined → False],
      MyListPlotWithDots[corr, "n", "C(n)", "Avtokorelacija"]},
    ImageSize → 550
  ]
];

```

■ Enostaven periodičen signal

Imejmo enostaven periodičen signal velikosti M in generiran s preslikavo $x_n = n \bmod 5$ s periodo $m = 5$. Prvic izberemo velikost vzorca kot večkratnik periode $M=5^k$ (a), drugic pa je M nekompatibilen z m (b).

```

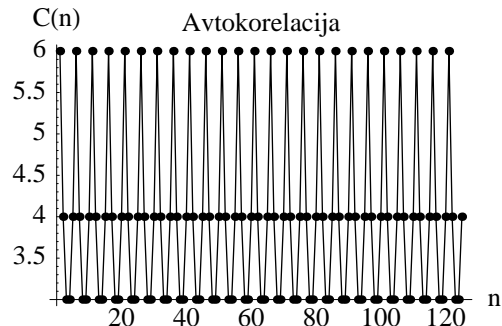
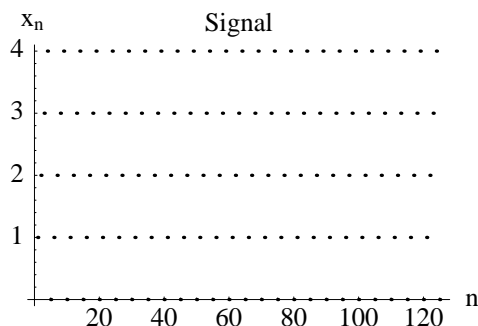
In[188]:=
(* a *)

```

```
In[189]:=
m = 5;
M = 5^3;

seznam = Table[Mod[i, m], {i, M}];
corr = Corr[seznam];

ShowDataGraphs1[seznam, corr];
```

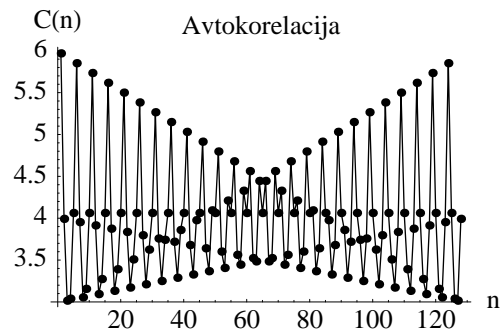
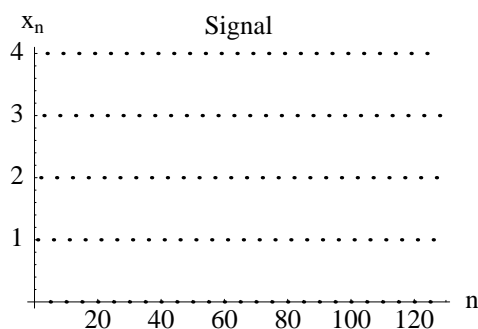


```
In[194]:=
(* b *)
```

```
In[195]:=
m = 5;
M = 128;

seznam = Table[Mod[i, m], {i, M}];
corr = Corr[seznam];

ShowDataGraphs1[seznam, corr];
```



■ Signal iz logisticne preslikave

Podatke signala iz logisticne preslikave $x_{n+1} = a x_n (1 - x_n)$ dobim s pomočjo algoritma:

```
In[200]:=
Clear[LogisticMap, a, x0, ntake, nskip];
LogisticMap[a_, x0_, nskip_, ntake_] := Module[{i, x = x0},
  Do [x = a * x (1 - x), {nskip}];
  Table[x = a * x (1 - x), {i, ntake}]
];
```

Poglejmo si signal (trajektorije) iz določenega okna, kjer obstajajo stabilne periodične orbite v bifurkacijskem diagramu logisticne preslikave. Preizkusimo različne ideje glede izračuna avtokorelacijske funkcije za signal pri nekem parametru a .

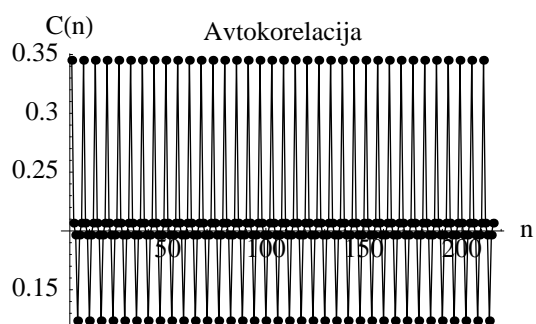
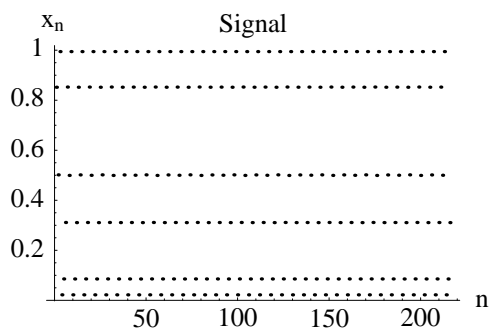
```

In[202]:=
a = 3.9778;
Nskip = 10000;
Ntake = 6^3; (* lahko tudi vzamemo 6 x nekaj, recimo 180 *)

seznam = LogisticMap[a, 0.1, Nskip, Ntake];
corr = Corr[seznam];

ShowDataGraphs1[seznam, corr];

```



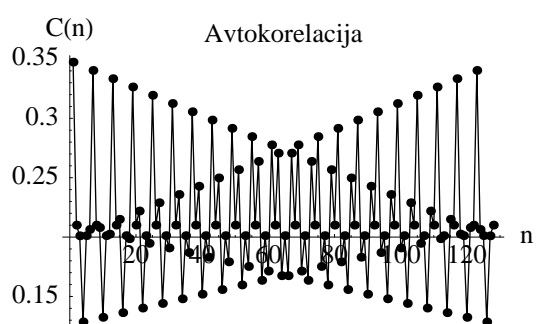
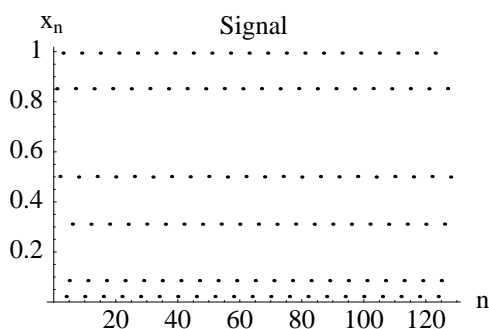
```

In[207]:=
a = 3.9778;
Nskip = 10000;
Ntake = 128;

seznam = LogisticMap[a, 0.1, Nskip, Ntake];
corr = Corr[seznam];

ShowDataGraphs1[seznam, corr];

```



```

In[253]:=
a = 3.9778;
Nskip = 10000;
Ntake = 6^3;
Nlen = 100;

seznam = LogisticMap[a, 0.1, Nskip, Ntake];

Timing[corr = CorrSlow[seznam, Nlen];]
Timing[corrX = CorrFast[seznam];]

ShowDataGraphs1[seznam, corr];
ShowDataGraphs1[seznam, Take[corrX, Nlen + 1]];

```

```

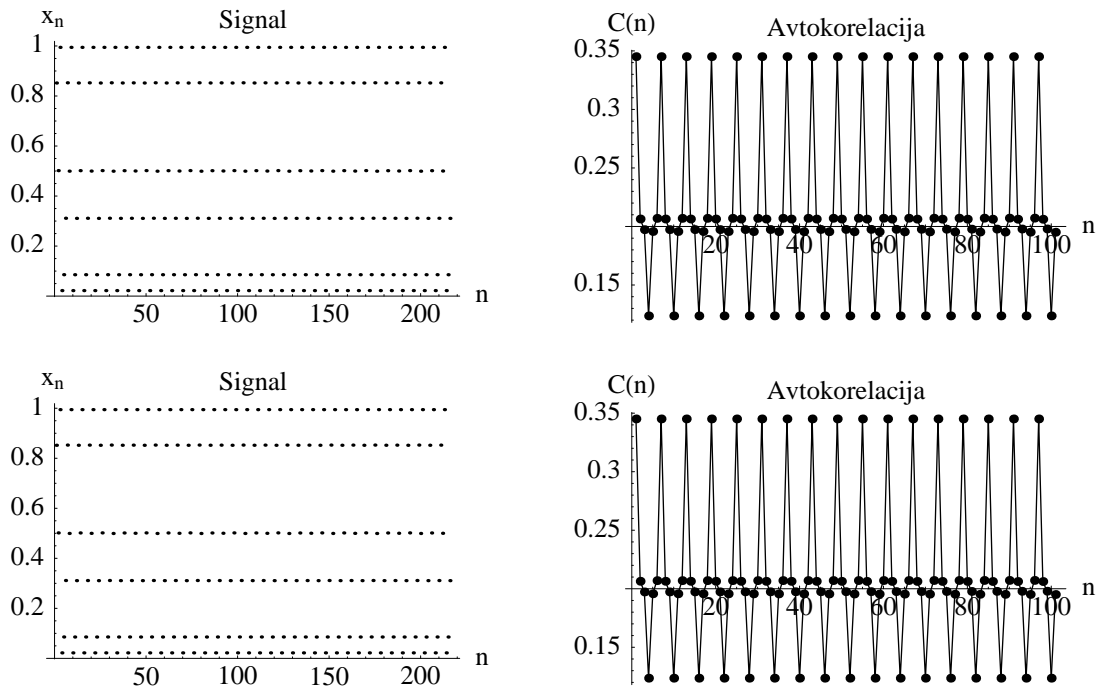
Out[258]=
{0.068004 Second, Null}

```

```

Out[259]=
{0.004 Second, Null}

```



Oglejmo si se signal (trajektorijo), ki pripada kaotичnemu rezimu logisticne preslikave:

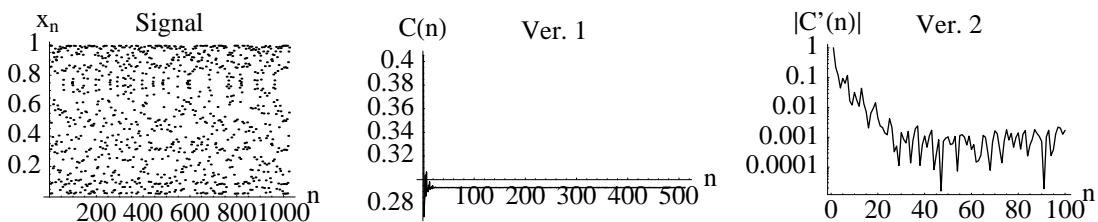
```
In[223]:=
  (* c *)

In[224]:=
  a = 3.978;
  Nskip = 10000;
  Ntake = 2^20;

  seznam = LogisticMap[a, 0.1, Nskip, Ntake];

  corr = Corr[seznam];
  corrdelay = CorrDecaying[seznam];

  Show[
    GraphicsArray[
      {MyListPlot[Take[seznam, 1024], "n", "x_n", "Signal", PlotJoined -> False],
       MyListPlot[Take[corr, 512], "n", "C(n)", "Ver. 1", PlotJoined -> True],
       MyLogListPlot[Abs[Take[Last[corrdelay], 100]], "n", "|C'(n)|",
        "Ver. 2", PlotJoined -> True]}, ImageSize -> 550, GraphicsSpacing -> 0.05
    ]
  ]
```



```
Out[230]=
  - GraphicsArray -
```

Verjetno se lepo opazi plato korelacijske funkcije $|C'(n)|$, ki je sorazmeren z $N^{-1/2}$,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} |C'(n)| \sim N^{-1/2},$$

in je artifakt povprečenja oz. končne velikosti vzorca ($N < \infty$).